

**İL ÖZEL İDARELERİ İLE
İL ÖZEL İDARELERİN ÜYESİ OLDUKLARI
MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ
PERSONELİ**

ÜDS

ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ
SINAVLARINA HAZIRLIK

KONU ANLATIMLI - SORU BANKASI

ORTAK KONULAR

Soruların çözümlerine, kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere ve konulardaki ek formlara erişebilmek için QR kodu okutunuz.

PEGEM

AKADEMİ

Komisyon
İL ÖZEL İDARELERİ İLE İL ÖZEL İDARELERİNİN ÜYESİ OLDUKLARI MAHALLİ İDARE
BİRLİKLERİ PERSONELİNİN ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVLARINA HAZIRLIK KONU
ANLATIMLI SORU BANKASI

ISBN 978-625-8656-07-7

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: 2026, Ankara

Yayın-Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mah. 204. Cad.
No: 141/A-33
Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

ÖN SÖZ

Değerli Okuyucularımız;

İl Özel İdareleri ile İl Özel İdarelerinin Üyesi Oldukları Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Ünvan Değişikliği Sınavlarına Hazırlık Konu Anlatımlı Soru Bankası kitabımız, yayımlanan son sınav ilanındaki konular baz alınarak alanında uzman yazar komisyonumuz tarafından hazırlanmıştır. Yayınımızda yer alan bazı soruların çözümlerine, baskı tarihinden sonraki güncellemelerine ve konulardaki ek formlara erişebilmek için dış kapakta yer alan QR kodu okutunuz. Yayınımızdaki konularda teorik çerçeve net bir şekilde çizilmiş, çözümlü ve cevaplı testler ile pratiğe ilişkin çok sayıda örneğe yer verilmiştir. Anlatılan konuların zihinde somutlaşması için konuların arasına yazar notları, şemalar ve tablolar da eklenmiştir. Kitabımızda, daha önceki sınavlarda sorulmuş olan soru ve çözümler ilgili konuların arasına yerleştirilmiştir. Okuyucuların toplam iş yükü gözetilerek, öz ve net bilgilerden uzaklaşmadan, güncel ve çalışmalarını pekiştirecek yöntemleri sunmak amacıyla özenle hazırlanan bu yayınınızın sınava hazırlanan siz değerli okuyucularımıza katkı sağlamasını diliyoruz. Kitaba ilişkin sorularınızı yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da 0538-5949240 numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

PEGEM Akademi Yayıncılık

İÇİNDEKİLER

1. Bölüm: 5393 Sayılı Belediye Kanunu	1
2. Bölüm: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu	29
3. Bölüm: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu.....	43
4. Bölüm: 442 Sayılı Köy Kanunu	60
5. Bölüm: 5355 Sayılı Mahallî İdare Birlikleri Kanunu.....	77
6. Bölüm: 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	85
7. Bölüm: 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu	118
8. Bölüm: Osmanlı İmparatorluğu'ndan 1982 Anayasası'na Kadar Türkiye'nin Anayasal Geçmişine Bir Bakış.....	145
9. Bölüm: T.C. Anayasası	152
10. Bölüm: Türkiye'nin İdari Teşkilatı	200
11. Bölüm: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu	210
12. Bölüm: Atatürk Düşünce Sistemi	256
13. Bölüm: Kamu İdareleri İle Mahallî İdarelerde Halkla İlişkiler ve İletişim.....	271
14. Bölüm: Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	302
15. Bölüm: Noktalama İşaretleri	316
16. Bölüm: Yazım Kuralları	323

BİRİNCİ KISIM**Genel Hükümler****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam ve Tanımlar****Amaç**

Madde 1- Bu Kanunun amacı, belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usûl ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun belediyeleri kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Belediye: Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisini,
 - b) Belediyenin organları: Belediye meclisini, belediye encümenini ve belediye başkanını,
 - c) Belde: Belediyesi bulunan yerleşim yerini,
 - d) Mahalle: Belediye sınırları içinde, ihtiyaç ve öncelikleri benzer özellikler gösteren ve sakinleri arasında komşuluk ilişkisi bulunan idarî birimi,
- İfade eder..

İKİNCİ BÖLÜM**Belediyenin Kuruluşu ve Sınırları****Kuruluş**

Madde 4- Nüfusu 5.000 ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir. İl ve ilçe merkezlerinde belediye kurulması zorunludur.

İçme ve kullanma suyu havzaları ile sit ve diğer koruma alanlarında ve meskûn sahası kurulu bir belediyenin sınırlarına 5.000 metreden daha yakın olan yerleşim yerlerinde belediye kurulamaz.

Köylerin veya muhtelif köy kısımlarının birleşerek belediyeye kurabilmeleri için meskûn sahalarının, merkez kabul edilecek yerleşim yerinin meskûn sahasına azami 5.000 metre mesafede bulunması ve nüfusları toplamının 5.000 ve üzerinde olması gerekir.

Bir veya birden fazla köyün köy ihtiyar meclisinin kararı veya seçmenlerinin en az yarısından bir fazlasının mahallin en büyük mülkî idare amirine yazılı başvurusu ya da valinin kendiliğinden buna gerek görmesi durumunda, valinin bildirimi üzerine, mahallî seçim kurulları, onbeş gün içinde köyde veya köy kısımlarında kayıtlı seçmenlerin oylarını alır ve sonucu bir tutanakla valiliğe bildirir.

İşlem dosyası valinin görüşüyle birlikte Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir.

Sınırların tespiti

Madde 5- Yeni kurulan bir belediyenin sınırları, kuruluşu izleyen altı ay içinde aşağıdaki şekilde tespit edilir:

- a) Eskiden beri o yerleşim yerine ait sayılan tarla, bağ, bahçe, çayır, mera, otlak, yaylak, zeytinlik, palamutluk, fundalık gibi yerler ile kumsal ve plajlar belediye sınırı içine alınır.
- b) Belediye sınırlarını dere, tepe, yol gibi belirli ve sabit noktalardan geçirmek esastır. Bunun mümkün olmaması durumunda, sınır düz olarak çizilir ve işaretlerle belirtilir.
- c) Belediyenin sınırları içinde kalan ve eskiden beri komşu belde veya köy halkı tarafından yararlanılan yayla, çayır, mera, koru, kaynak ve mesirelik gibi yerlerden geleneksel yararlanma hakları devam eder. Bu haklar için sınır kâğıdına şerh konulur.
- d) Çizilen sınırların geçtiği yerlerin bilinen adları sınır kâğıdına yazılır. Ayrıca yetkili fen elemanı tarafından düzenlenen kroki sınır tespit tutanağına eklenir.

Sınırların kesinleşmesi

Madde 6- Belediye sınırları, belediye meclisinin kararı ve kaymakamın görüşü üzerine valinin onayı ile kesinleşir.

Kesinleşen sınırlar, valilikçe yerinde uygulanmak suretiyle taraflara gösterilir ve durum bir tutanakla belirlenir. Kesinleşen sınır kararları ile dayanağı olan belgelerin birer örneği; belediyesine, mahallî tapu dairesine, il özel idaresine ve o yerin mülkî idare amirine gönderilir.

Kesinleşen sınırlar zorunlu nedenler olmadıkça beş yıl süre ile değiştirilemez.

Sınır uyuşmazlıklarının çözümü

Madde 7- Bir il dâhilindeki beldeler veya köyler arasında sınır uyuşmazlığı çıkması hâlinde ilgili belediye meclisi ve köy ihtiyar meclisi ile kaymakamın görüşleri otuz gün süre verilerek istenir. Vali, bu görüşleri değerlendirerek sınır uyuşmazlığını karara bağlar. Büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan ilçe ve ilk kademe belediyelerinin

YARGI

- ✓ 1982 Anayasası'na göre, "Yargı yetkisi, **Türk milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce** kullanılır".

I. YARGI YETKİSİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

1. Mahkemelerin Bağımsızlığı

- ✓ Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.
- ✓ Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez, genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz.
- ✓ Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisi'nde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz; görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.
- ✓ Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez."

2. Hâkimlik ve Savcılık Teminatı

- ✓ Hâkimler ve savcılar azlolunamaz, kendileri istemedikçe Anayasa'da gösterilen yaştan önce emekliye ayrılmaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınmazlar.
- ✓ Meslekten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymiş olanlar, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği kesin olarak anlaşılanlar veya meslekte kalmalarının uygun olmadığına karar verilenler hakkında kanundaki istisnalar saklıdır."

3. Hâkimlik ve Savcılık Mesleği

- ✓ Hâkimler ve savcılar adli ve idari yargı hâkim ve savcıları olarak görev yaparlar. Bu görevler meslekten hâkim ve savcılar eliyle yürütülür.

- ✓ Hâkimler, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre görev ifa ederler.
- ✓ Hâkimler ve savcılar **65 yaşını bitirinceye** dek hizmet görürler.
- ✓ Hâkimler ve savcılar, kanunda belirtilenden başka, resmî ve özel hiçbir görev alamazlar.
- ✓ Hâkim ve savcılar **idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına** bağlıdır.

II. 1982 ANAYASASI'NDA YÜKSEK MAHKEMELER

- a. Anayasa Mahkemesi
- b. Yargıtay
- c. Danıştay
- d. Uyuşmazlık Mahkemesi

2017 Anayasa değişikliği ile Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesi kaldırılmıştır. Yüksek mahkeme sayısı 6'dan 4'e düşmüştür.

Not

Hâkimler ve Savcılar Kurulu ile Sayıştay, Anayasada yargı bölümünde düzenlenmelerine rağmen Anayasa bu kuruluşları birer yüksek mahkeme olarak saymamıştır.

Not

A. Anayasa Mahkemesi

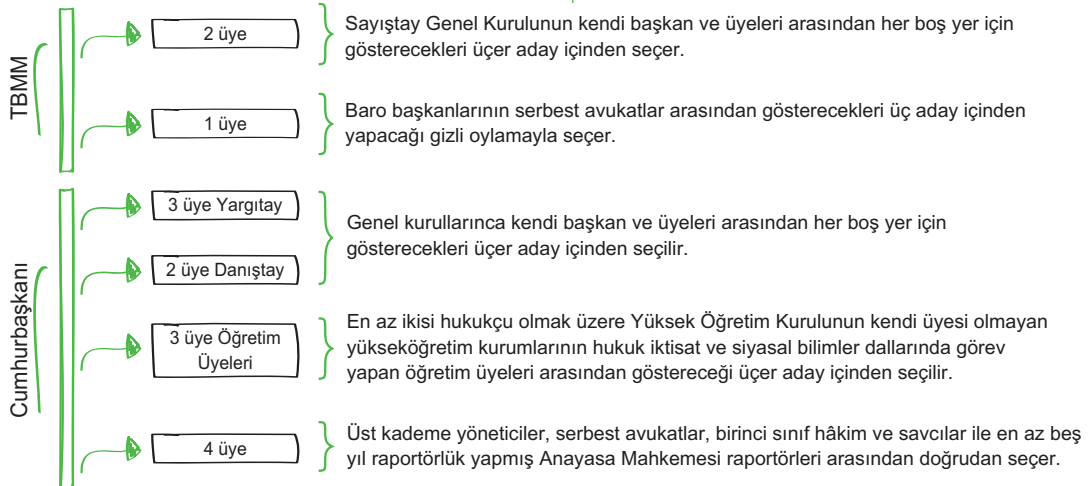
1. Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu

2017 Anayasa değişikliği ile Anayasa Mahkemesi **15 üye**den kurulur.

Üyelerin;

3'ünü TBMM Genel Kurulu,

12'sini Cumhurbaşkanı seçer.

Reklam vs. Halkla İlişkiler

Reklamın Özellikleri

1. Reklam, pazarlama iletişimi içerisinde yer alan bir ögedir.
2. Reklam, belirli bir ücret karşılığında yapılır.
3. Reklam, reklam veren tüketiciye (hedef kitleye) doğru akan bir iletişim bütünüdür.
4. Reklam, bir kitle iletişimidir.
5. Reklamı yapan kişi, kurum ve kuruluş bellidir.
6. Reklam ile tüketici bilgilendirilmeye ve ikna edilmeye çalışılır.
7. Reklam mesajlarında mallar, hizmetler, vaatler, ödülleri ve sorunlara çözümler vardır.
8. Reklam, diğer pazarlama iletişimi öğeleri ile işletmenin belirlediği pazarlama stratejisi doğrultusunda saptanan pazarlama hedeflerine ulaşmak için koordineli olarak çalışır.

HALKLA İLİŞKİLER VE REKLÂMCILIK ARASINDAKİ FARKLAR:

Halkla İlişkiler	Reklamcılık
Bir kurum ya da kişinin Kamuoyundaki prestijini yükseltme, kamuoyunun destek ve güvenini sağlayıp bunu devam ettirme amacını güder.	Doğrudan mal satmaya yönelik değildir. Bir mal ya da hizmetin satışı artırma ya da bir fikri yayma amacını güder.
Kurumun hedef kitle, bütün kamuoyudur.	Hedef kitle, sadece müşteriler veya ileride müşteri olabileceklerdir.
Kurum hakkında bilgiler yayımlar.	Ürünler ya da fikirler hakkında bilgi yayımlar.
Gerektiğinde kurumun adını duyurucu, şöhretini artırıcı reklam yayımlar.	Ticari ya da tanıtım amaçlı reklam yayımlar.
Kurumla kamuoyu arasında bilgi akışı üzerinde durur.	Pazarlama müdürü veya kuruluş müşteriler ya da hedef kitle arasında bilgi akışı üzerinde durur.

Basın yayın kuruluşlarıyla ilişkilerinde örgütle ilgili haber değeri olan bilgileri duyurarak para karşılığı olmayan yayın yapmaya çalışır.

Ticari bir reklam verip belirli bir para karşılığında yayımlar.

2. Propaganda

İkna edici iletişim türlerinden biri olan ve daha çok siyasal alandaki iletişimi anlatmada kullanılan propaganda "dikkat dağılımını etkileyerek, dikkatlerin belli konulara çekilmesine yönelik bir etkileme aracı" olarak tanımlanır. Bu iletişim türünde de, insanların düşünce ve davranışlarının etkilenmesi amaçlanır.

Propagandanın Özellikleri

- Propaganda tek yönlüdür.
- Beyin yıkama çalışmasıdır.
- Hedef kitleyi kendi yönünde inanç ve eylemlere yönlendirmeyi amaçlar.
- Bireylerden çok geniş kitlelere yöneliktir.

Propaganda gerek kullandığı araç, gerek varmak isteği sonuç açısından doğru ve ahlaki olma kaygısı taşımamaktadır.

HALKLA İLİŞKİLER VE PROPAGANDA ARASINDAKİ FARKLAR

HALKLA İLİŞKİLER	PROPAGANDA
İki yönlüdür.	Tek yönlüdür.
Tartışmaya açık ve demokratiktir.	Tartışma kabul etmez. Dogmatik ve otoriterdir.
Doğru bilgi verir, iyi niyetlidir, dürüst hareket eder.	Abartma üzerine kurulmuştur. Doğru bilgiye, iyi niyete ve dürüstlüğe her zaman yer vermez.
Gerçekleri açıklama yoluyla inandırmaya çalışır.	Çok tekrar yolu ile inandırmaya çalışır.

3. Pazarlama

Pazarlama, temelde insanların ihtiyaç ve isteklerini karşılamaya yönelik bir değişim işlemidir. Halkla ilişkilere özdeş bir yöntem izleyen pazarlama, tüketicileri firmanın ürün ve hizmetlerine alıştırmak üzere, beklentileri daha iyi tanıma olanağı veren teknikleri kullanır. Pazarlama çalışması ürün ya da hizmetin sistematik biçimde alışverişini gerçekleştirmeyi amaçlar. Oysa halkla ilişkilerde bir ürün ya da hizmetin yeni bir pazar yaratmak üzere sunulması söz konusu değildir.

Pür Dikkat

Hakkında açıklama yapılan söze ait ek, ayrıcağın önce yazılır:

Örnek

Yunus Emre'nin (1240?- 1320)

- Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için kullanılır:

Örnek

İhtiyar - (Yavaş yavaş Kaymakam'a yaklaşıyor.) Ne oluyor beyefendi? Allah rızası için bana da anlatın...

- Bir yazının maddelerini gösteren sayı ve harflerden sonra kapama ayracı konur:

Örnek

I) 1) A) a)
II) 2) B) b)

KESME İŞARETİ (')

- Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri özel addan kesme işaretiyle ayrılır:

Örnek

Türkiye'm, Türkiye'de, Türkiye'dir, Muhibbi'nin, Kırız'sınız, Kurtuluş Savaşı'nı, Topkapı Sarayı'nda, Yunus Emre'yi, Mehmet Akif Ersoy'sa, Eski Çağ'ın, Yükselme Dönemi'nin, Osmanlı Devleti'ndeki, Resmî Gazete'de vb.

- Kişi adlarından sonra gelen saygı sözlerine getirilen ekleri ayırmak için konur:

Örnek

Nihat Bey'e, Ayşe Hanım'dan, Mahmut Efendi'ye, Enver Paşa'ya vb.

- Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için konur:

Örnek

TBMM'nin, TDK'nin, BM'de, ABD'de, TV'ye.

Pür Dikkat

Küçük harfli (sonunda nokta bulunan) kısaltmalarla üs işaretli kısaltmalar kesmeyle ayrılmaz. Bu tür kısaltmalarda ek noktadan ve üs işaretinden sonra, kelimenin ve üs işaretinin okunuşuna uygun olarak yazılır:

- vb.leri, Alm.dan, İng.yi; cm³e (santimetre küpe), m²ye (metre kareye), 6⁴ten (altı üstü dörtten)..

- Sayılarla getirilen ekleri ayırmak için konur:

Örnek

1985'te, 8'inci madde, 2'nci kat, 7,65'lik, 9,65'lik.

- Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına gelen ekleri ayırmak için konur:

Örnek

Başvurular 17 Aralık'a kadar sürecektir.

Doğum tarihi, 6 Temmuz 1985'miş.

- Şiirde seslerin ölçü dolayısıyla düştüğünü göstermek için kesme işareti kullanılır:

Örnek

Bir ok attım karlı dağın ardına

Düştü m'ola sevdiğimin yurduna

- Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için konur:

Örnek

Türkçede -yor'dan sonra gelen -a'lar ve -e'ler daralır.

Öğrenciler -de'nin yazımı sıkça karıştırır.

- Ek getirildiğinde Avrupa Birliği, kesme işareti ile kullanılır:

Örnek

Avrupa Birliği'ne üye ülkeler...

A

P E G E M

A K A D E M İ

Kesme İşaretinin Kullanılmadığı Yerler

Pür Dikkat

Kurum, kuruluş, kurul ve iş yeri, birleşim ve oturum adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz:

- Türkiye Büyük Millet Meclisine, Türk Dil Kurumundan, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dekanlığına, 112. Birleşimin 3'üncü Oturumunda...

Pür Dikkat

Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesmeyle ayrılmaz:

- Türklük, Türkleşmek, Türkçü, Türkçülük, Türkçe, Müslümanlık, Hristiyanlık, Avrupalı, Avrupalılaşmak, Aydınli, Konyalı, Bursalı, Ahmetler, Mehmetler, Yakup Kadırlar, Türklerin...

Pür Dikkat

Sonunda 3. tekil kişi iyelik eki olan özel ada, bu ek dışında başka bir iyelik eki getirildiğinde kesme işareti konmaz:

- Boğaz Köprümüzün güzelliği, Amik Ovasının bitki örtüsü, Kuşadamlardaki liman vb.